

Programa examenului de capacitate pentru personalul clerical
Examen oral

1. Cultele recunoscute de Stat în România
2. Relațiile dintre Biserică și Stat. Raporturile preotului cu autoritățile de stat. Preotul și politica
3. Principiile fundamentale ale administrației bisericești parohiale
4. Organele administrative bisericești parohiale. Atribuțiile lor
5. Când și cum întocmește preotul paroh execuția bugetară și bugetul?
6. Registrele folosite de preot în activitatea administrativă de la parohie. Completarea lor
7. Reglementările privind ridicarea noilor construcții parohiale
8. Reglementările privind intervențiile asupra monumentelor istorice. Norme de păstrare a bunurilor ce fac parte din patrimoniul cultural eclezial
9. Reglementările privind lucrările de pictare și repictare a bisericii
10. Opera socială și de caritate a Bisericii Ortodoxe, în contemporaneitate. Elemente ale diaconiei locale
11. Cine are voie să intre în altarul bisericii ortodoxe? Norme canonice și reglementări liturgice referitoare la amenajarea și întreținerea curățeniei în Sfântul Altar
12. Ce este antimisul? Rostul și semnificația lui
13. Este posibilă coliturghisirea cu un preot grcco-catolic?
14. Este îngăduit ca preotul sau credincioșii ortodocși să intre în locașurile de închinare ale celorlalte culte și să se roage în ele?
15. Atitudinea preotului și credincioșilor ortodocși față de fenomenul sectar
16. Anul liturgic
17. Cărțile liturgice necesare pentru săvârșirea serviciilor religioase
18. Cărțile de slujbă pentru cântăreț. Cuprins și întrebuințare
19. Unde se regăsesc rugăciunile și ecteniile pentru diferite trebuințe ale credincioșilor?
20. Data serbării Paștelui
21. Sărbătorile bisericești: praznicele împărătești, sărbătorile Maicii Domnului
22. Sărbătorile bisericești: sărbătorile sfinților mai importanți în Biserica Ortodoxă
23. Sărbătorile sfinților români și ale celor cu moaște la noi în țară
24. Praznicele împărătești cu dată schimbătoare
25. Rânduiala Vecerniei
26. Rânduiala Utreniei
27. Slujbele premergătoare săvârșirii Sfintei Liturghii. Rânduiala și timpul săvârșirii lor
28. Posturile de peste an
29. Cele șapte laude

30. Ierurgiile
31. Veșmintele preotului. Veșmintele arhiereului
32. Rugăciuni: Rugăciunile începătoare
33. Rugăciuni: Troparele de umilință
34. Rugăciuni: Crezul
35. Rugăciuni: Psalmul 50
36. Rugăciuni: Rugăciunile la îmbrăcarea în veșminte
37. Rugăciuni: La „luarea vremii”
38. **Sfânta Liturghie.** Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur. Rânduiala și timpul săvârșirii ei
39. Liturghia Sfântului Grigorie Dialogul. Rânduiala și timpul săvârșirii ei
40. Liturghia Sfântului Vasile cel Mare. Rânduiala și timpul săvârșirii ei
41. Modul în care se pregătește preotul pentru săvârșirea Sfintei Liturghii
42. Obiectele de cult necesare pentru săvârșirea Sfintei Liturghii
43. Poate săvârși preotul Sfânta Liturghie și cu pâine? Dar cu altceva înafară de vin?
44. În ce moment din cadrul Liturghiilor are loc prefacerea Sfintelor Daruri?
45. Se pot săvârși mai multe Liturghii într-o singură zi, de către un preot, în aceeași biserică și la aceeași sfântă masă?
46. Modul în care se face încheierea sfintelor slujbe. Rânduiala otpustului
47. Organizarea serviciilor religioase în cazul în care preotul are și o filie
48. **Taina Sfântul Botez.** Când se săvârșește Botezul?
49. Săvârșitorul și primitorul Tainei Botezului
50. Locul unde se săvârșește Botezul
51. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul Botezul?
52. Rânduiala Sfântului Botez
53. Lucrurile de care are nevoie preotul pentru săvârșirea Botezului.
54. De unde primește preotul Sfântul Mir? Când și de către cine este sfințit?
55. Formula Botezului. Formula ungerii cu untdelemn sfințit și cu Sfântul Mir
56. Poate preotul boteza mai mulți copii în cadrul aceleiași Sfinte Taine?
57. Se pot boteza deodată un băiat și o fetiță?
58. Aghiasma sau apa sfințită altă dată pot fi folosite la săvârșirea Sfântului Botez?
59. Cum se procedează în cazul botezului unor copii găsiți sau despre care nu se știe dacă au fost botezați anterior; formula Botezului, în acest caz
60. Când se face împărtășirea celor nou botezați? Dacă aceștia sunt maturi, trebuie spovediți înainte?
61. Botezul de necesitate. Cum procedează preotul dacă pruncul botezat sub stare de necesitate trăiește? Cum se face înmormântarea pruncului botezat sub stare de necesitate?
62. Unde, de ce și pe ce teme se înregistrează noul botezat?
63. **Taina Sfintei Spovedanii.** Spovedania, mijloc de pastorație
64. Săvârșitorul Sfintei Taine a Spovedaniei
65. Când și cum îi pregătește preotul pe credincioși în vederea primirii Spovedaniei?

66. Creștinii se pot spovedi oricând?
67. Preotul trebuie să se spovedească? Când și cui?
68. Când și unde se săvârșește Spovedania? Poate fi săvârșită în Sfântul Altar?
69. Rânduiala Spovedaniei
70. Poate preotul spovedi fără săvârșirea Molitvei? Se săvârșește ea pentru fiecare credincios? Se poate săvârși și pentru mai mulți?
71. Cum se procedează dacă primitorul Tainei nu știe să mai fi fost spovedit?
72. Care sunt întrebările preliminare necesare înainte de mărturisire?
73. Ce se are în vedere la formularea întrebărilor pe care le pune duhovnicul?
74. Care sunt elementele de care preotul duhovnic va ține seama pentru ca o mărturisire să fie completă?
75. La ce vârstă se mărturisesc copiii?
76. Ce trebuie să urmărească preotul când hotărăște canonul pentru Spovedanie?
77. Cum se procedează dacă credinciosul venit la mărturisire nu și-a îndeplinit canonul primit anterior?
78. Poate preotul să-i schimbe penitentului canonul dat de un alt duhovnic? În ce împrejurări?
79. Respectarea secretului Spovedaniei și controlul penitentului după mărturisire
80. În ce împrejurări și cu aprobarea cui poate preotul să divulge cele auzite la Spovedanie?
81. **Taina Sfintei Împărtășanii.** Săvârșitorul Tainei
82. Primitorul Tainei. Cum se face pregătirea pentru primirea Tainei?
83. Este necesar și folositor să postim înainte de a ne împărtăși?
84. Credinciosul se poate împărtăși de mai multe ori cu o singură Spovedanie? Dar preotul?
85. Împărtășirea bolnavilor
86. Când și cum se pregătește Sfânta împărtășanie pentru cei bolnavi? Unde se păstrează? Numai bolnavii se pot împărtăși din ea?
87. Este bine și folositor să-i oprim pe credincioși de la Sfânta Împărtășanie pe perioade lungi? Actualitatea canoanelor bisericești
88. **Taina Preoției.** Primitorul Tainei
89. Calitățile preotului, potrivit jurământului de la hirotonie
90. Activitățile și stările incompatibile cu slujirea preoțească, potrivit canoanelor
91. Pregătirea sufletească și trupească a preotului pentru săvârșirea sfintelor slujbe. Canonul împărtășaniei
92. Mijloacele de formare și îmbunătățire a păstorului de suflete: rugăciunea, postul, lectura, meditația etc.
93. Continua pregătire intelectuală a preotului
94. Raportul preotului cu membrii familiei sale, cu rudele, cu vecinii, cu prietenii
95. Modestia și cumpătarea preotului. Îmbrăcămintea sa și a familiei
96. Curățenia preotului în căsnicie
97. Tactul pastoral

98. Comportarea preotului în societate. Atitudinea sa în relațiile cu autoritățile bisericești și cu cele de stat
99. Relațiile preotului cu credincioșii de alte confesiuni
100. Combaterea aspectelor negative din viața credincioșilor: alcoolismul, concubinajul, divorțul, avortul și practicile anticoncepționale; lupta împotriva superstițiilor și a vrăjitoriilor
101. Importanța activităților cu tinerii. Modalități de implicare a acestora în acțiunile concrete ale parohiei
102. Implicarea preotului în acțiuni caritative organizate. Asistența socială în parohie
103. Relațiile preotului cu profesorul de Religie și cu elevii
104. Datoria preotului de a săvârși serviciile divine și de a răspunde prompt și cu conștiințiozitate cerințelor duhovnicești ale credincioșilor
105. Combaterea formalismului și a rutinei preotului
106. Curățenia în biserică și pe Sfânta Masă. Păstrarea obiectelor de cult
107. Datoria preotului de a predica la toate serviciile religioase
108. Viața de familie a preotului
109. **Taina Cununiei.** Rânduiala Tainei
110. Săvârșitorul și primitorii Tainei
111. Timpul săvârșirii Tainei
112. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul Cununia?
113. Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească primitorii Tainei Cununiei
114. Sensul protocolului buneii-învoiri. Cum se procedează?
115. Vestirile. Rolul lor, când și unde se fac?
116. Impedimente la căsătorie
117. Stabilirea gradului de rudenie pentru cei ce doresc să se căsătorească. Cum se procedează dacă solicitanții sunt rudeni?
118. Căsătoria celor cununați o dată sau de mai multe ori. Cum se procedează dacă numai unul a mai fost cununat înainte?
119. Este îngăduit să se officieze slujba Cununiei unui creștin ortodox cu unul neortodox sau necreștin?
120. Se pot cununa mai multe perechi de miri deodată?
121. Pregătirea duhovnicească a mirilor pentru primirea Tainei
122. Logodna. De ce este potrivit ca ea să fie săvârșită odată cu Cununia?
123. Se pot săvârși logodna și Cununia în alt loc decât în biserică?
124. Nașii de Cununie
125. Se poate săvârși Cununia religioasă înainte de căsătoria civilă?
126. De ce este nevoie de certificat de Cununie? Unde înregistrează preotul Cununia?
127. Ce sfaturi li se dau mirilor în predica de la Cununie?
128. **Taina Sfântului Maslu.** Rânduiala
129. Primitorii Tainei. Poate fi administrată Taina și celor sănătoși?
130. Lucrurile de care are nevoie preotul pentru săvârșirea Tainei

131. Numărul slujitorilor necesari pentru săvârșirea Tainei
132. E necesară citirea tuturor pericopelor apostolice, a Evangheliilor și a rugăciunilor, dacă slujesc mai puțin de șapte preoți?
133. Când se face ungerea cu untdelemn sfințit?
134. Rânduiala slujbelor înmormântării și a parastasului. Datoria preotului de a predica
135. În ce condiții și pe baza căror acte poate săvârși preotul înmormântarea?
136. Când se face pomenirea morților?
137. În ce împrejurări va săvârși preotul rânduiala la ieșirea cu greu a sufletului?
138. Înmormântarea în cazul sinucigașilor
139. Sfințirea apei. Rânduiala Aghiasmei mici și a Aghiasmei mari
140. Molitfelnicul. Rânduiele pentru diferitele trebuințe duhovnicești ale credincioșilor

BIBLIOGRAFIE

- *Îndrumător administrativ bisericesc. Ghid practic pentru examenul de capacitate preoțească. Administrarea parohiei și a mănăstirii*, Editura „Cuvântul Vieții” a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2010
- *Liturghier*, EIBMBOR, București, diferite ediții
- *Molitfelnic*, EIBMBOR, București, diferite ediții
- *Legiuirile Bisericii Ortodoxe Române*, București, 1953
- Pr. prof. dr. Ene Braniște, *Liturgica specială*, EIBMBOR, București, 1980 (și alte ediții)
- Pr. prof. dr. Ene Braniște, *Liturgica generală*, cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină, EIBMBOR, București, 1993 (și alte ediții)
- Pr. prof. Dr. Nicolae D. Necula, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. 1, 2, 3 Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați 2001
- Arhid. prof. dr. Ioan N. Floca, *Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească*, vol. 1, 2, EIBMBOR, 1990,1993
- Arhid. prof. dr. Ioan N. Floca; Prof. Sorin Joantă, *Administrație bisericească parohială și legislație*, ed a II-a, Ed. Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, 2002